

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK – 2022. Tordas

KIRÁNDULÁSOK - ESÉLY AZ EGÉSZSÉGES ÉLETHEZ

KVÍZKÉRDÉSEK ÉS HELYES VÁLASZOK

1. Kecses, lágyan hajló, selymes tapintású évelő fűféle. Virágai júniustól szeptemberig nyílnak. Különlegessége, hogy már egy kis lány szellő is mozgásba hozza a szép kalászokat, a kirándulónak olyan érzése van, mintha hullámozna a mező, akár a tenger. Sok fajtája van, a családi neve „stipa” jelentése: kóc. Magyar nevét Szikszai Fabriciustól, egy XVI. századi református prédikátortól kapta. Vajon melyik, a vadonban védett növényről van szó? (A választ megtalálod a könyvtár gyerekrészlegén, a természetéről szóló, 500-as jelzetű polcon. Egész pontosan itt keresheted: 580 R37)

Helyes válasz: árvalányhaj

2. Székesfehérváron található az ország legromantikusabb vára, és látogatóként nem lepődnének meg, ha az egyik teremben hercegkisasszonyok mosolyognának rájuk, a másokban királyfiak vívóleckéjét pillantanánk meg. Bory Jenő építész, festő, szobrászművész közel 40 éven át építette ezt a várat feleségének, Komócsin Ilonának. A vár közepén egy állatszobor helyezkedik el, hátán tartja az egész épületet. Melyik ez az állat? (A választ az újságok között keresd, a Tursita Természetjáró Magazin 2020. december-januári számában.)

Helyes válasz: elefánt

3. Ha kirándulni indultok, akkor egy turistatérképen fel tudjátok mérni a kirándulás várható nehézségét. Vajon milyen meredek lesz a tervezett útvonal? Hány métert kell felfele gyalogolni? Ezekre a kérdésekre a térképeken látható vékony barna „görbe” vonalak adják meg a választ. Mi ezeknek a vonalaknak a neve?

(A válaszáért ezúttal a felnőtt részleg fele vedd az irányt, a földrajz és útikönyvek nevű polc felé tarts. Pontosán itt találod: 914 C76; 248. oldal. Ezt a könyvet egyébként jó szívvel ajánljuk kirándulások tervezéséhez, sok szép magyarországi helyet sorakoztat fel.)

Helyes válasz: szintvonalak

4. „A nyáridő csöndes, alkonyi órájában szinte varázsütésre elevenedik meg a folyófelszín. Hófehér rovarok ezrei emelkednek ki a sötétlő vízből, hogy rövid létük egyetlen parancsának engedelmesskedjenek.” A National Geographic újság 2020. augusztusi számából való az idézet. Milyen rovarokról szól a fenti idézet? Segítségként eláruljuk, hogy a magazint a bejárattal szemben, az újságos polcon találod meg.

Helyes válasz: dunavirág

5. A Velencei-tó északi partján található Pákozd település határában egészen furcsa természeti jelenségeket csodálhatunk meg. Az ingókövek azt a hatást keltik, mintha bármelyik pillanatban elgurulhatnának a lejtős hegyoldalon. Ezek a képződmények egy hajdani, millió évekket ezelőtti nagyobb hegység maradványai: a szél és az eső elhordta a hegység puhább anyagát, csak a tömörebb, erősebb, az időjárásnak ellenállóbb gránitsziklák maradtak itt hírvivőnek. Néhány kő saját nevet is kapott az évek során. Vajon hogyan keresztelték el őket?
(A választ az új könyvek polcán találod meg, a bejáratától jobbra. Ezt a könyvet keresd: 908 N39)

Helyes válasz: Kocka, Pandúr, Pogány

6. Évente hazánkban több százezren utaznak kirándulásaik alatt kisvasúttal. Talán a legismertebb a kisnyomtávú vasutak között a Hűvösvölgy állomást Széchenyi-heggyel összekötő Gyermekvasút. Mellette még legalább két tucat vasút üzemel, melyeket Szilvási Éva és Kovách László egy sok színes képpel illusztrált kedves könyvben mutat be az olvasóknak. Mi a neve annak az erdei kisvasútnak, amely Márianosztra és Nagyirtáspusztá között közlekedik? A választ megtalálod az előbb említett könyv 43. oldalán. (A felnőtt kölcsonzóban keresd: 656 K57.)

Helyes válasz: Bezina-völgyi kisvasút

7. A fák kérge lehet sima vagy ráncos, pikkelyes vagy repedezett, papírszerű, sőt, tüskés is. A kéreg a fa bőre, vastagabb és keményebb, mint az embereké. Megóvja a fát a nap tűzétől, a szél szárító hatásától. A fa törzse és ágai a növekedés közben széltevében bővülnek, a kéreg pedig nyúlik és repedezik, hogy a fa „elférjen” benne. A kéregben odúk is keletkeznek, de vajon hogyan? (A választ megtudhatod a gyerek részlegen. Pontosán itt: 581 B97; 18. oldal.)

Helyes válasz: Az odúk helyén ágak voltak, amiket a fa magától „dobott le”, vagy vihar szakított le.

8. Budapesten, a Svábhegyen található Budapest egyik különleges természetvédelmi területe: Jókai Mór egykori villájának kertje. Jókai Mór 1853-ban vásárolta az akkor kőbányának használt földet, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a Gellérthegyre, a Dunára. Teraszosan alakította ki a kertet, feltöltötte termőfölddel, gyümölcsfákat és szőlőt telepített, konyhakertet létesített, rózsákat nemesített. Ide vonult el a város zajától, falusias környezetbe. Az általa ültetett fák közül jó néhány őrzi még emlékét a parkban. A Jókai-villa megsemmisült, de egy épületrész, melyben emlékszobát is kialakítottak látogatható. Melyik ez az épületrész?
(Bartos Erika: Budapest rajzban c. könyvéből megtudod ezt is, és még sok más érdekességet a környékről. A könyvet a gyerekrészleg új könyvek polcán keresd! Jelzete: 720 B40.)

Helyes válasz: préház

9. Milyen állatoknak van tojása? Gondolkozz el egy kicsit! A madarak mellett még néhány állat biztos eszedbe jutott. Na, de mi az a boszorkánytojás? Annyit segítünk, hogy nem az állatok között kell kutatnod.
(A választ a könyvtár gyerekrészlegén a MIMicsoda könyvsorozat 25. részében találod.)

Helyes válasz: A szömöröcsög gomba kezdeménye, apró fehér golyócska a talajon.